

[หน้า 88]

หลักการจัดทำและนำเสนองบการเงินสำหรับการรวมกิจการ – เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า

พิมพ์ใจ วีรศุทธากร

ปัจจุบันมาตรฐานการบัญชีไทยกำหนดให้ใช้วิธีซื้อกิจการในการบันทึกบัญชีเมื่อมีการรวมกิจการ เว้นแต่กรณีการรวมกันของกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมร่วมจึงสามารถนำวิธีการที่คล้ายคลึงกับวิธีร่วมส่วนได้เสียไปประยุกต์ใช้ในทางบัญชีได้ สำหรับกรณีที่มีเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทใหญ่ต้องจัดทำงบการเงินเฉพาะตามวิธีราคาทุน และจัดทำงบการเงินรวมตามวิธีส่วนได้เสียหรือที่อาจเรียกว่า ตามเกณฑ์รวมแต่ละบรรทัด หากเป็นกรณีเงินลงทุนในบริษัทร่วม บริษัทผู้ลงทุนต้องจัดทำงบการเงินเฉพาะตามวิธีราคาทุน และจัดทำงบการเงินตามวิธีส่วนได้เสียหรือที่อาจเรียกว่าตามเกณฑ์รวม บรรทัด แสดงควบคู่กันไป เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบกำไรที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากการใช้วิธีราคาทุนและวิธีส่วนได้เสีย นอกจากนี้ สำหรับกรณีการลงทุนในกิจการร่วมค้าที่ผู้ร่วมค้ามีอำนาจควบคุมในกิจการร่วมค้าดังกล่าว ผู้ร่วมค้าต้องจัดทำงบการเงินเฉพาะตามวิธีราคาทุน และจัดทำงบการเงินรวมโดยวิธีรวมตามสัดส่วน หากผู้ร่วมค้าไม่มีอำนาจควบคุมในกิจการร่วมค้าดังกล่าว ผู้ร่วมค้าจะต้องจัดทำงบการเงินเฉพาะตามวิธีราคาทุน และจัดทำงบการเงินตามวิธีส่วนได้เสียหรือที่อาจเรียกว่าตามเกณฑ์รวม บรรทัด อีกงบการเงินหนึ่ง แสดงควบคู่กันไป

คำสำคัญ: การรวมกิจการ เงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในบริษัทร่วม

In Thailand, only the purchase method is acceptable in accounting for business combinations. Except for certain cases under common control, combined financial statements of entities are prepared. This process is very similar to an accounting consolidation using pooling of interests method. Regarding investments in subsidiaries, the investments should be accounted for in a parent's separate financial statements under cost method. And a parent company should present consolidated financial statements using equity method or line-by-line consolidation. Given that there is an investment in an associate, the investment should be accounted for in the investor's financial statements under equity method or one-line consolidation, in addition to separate financial statements using cost method. In case of interests in joint ventures, a venturer should report its interest in a jointly controlled entity using proportionate consolidation, presented together with the venturer's separate financial statements using cost method. However, if an investor does not have joint control, its interest in a joint venture should be reported using equity method or one-line consolidation, presented together with the investor's separate financial statements using cost method.

Key Word: Business Combination, Investment in Associates, Investment in Subsidiaries